

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИКИ В ПРОЦЕСІ МУЗИЧНО- ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

У сучасних умовах постійного підвищення вимог до якості професійної підготовки педагогічних кадрів постає нагальне питання відповідності цієї підготовки реальним запитам системи загальної середньої освіти в Україні. Студенти-музиканти, що отримують професійну підготовку у вищих педагогічних навчальних закладах, нерідко по закінченню навчання бажають працювати деінде, але не посаді вчителя музики у загальноосвітній школі. Вирішити цю проблему можна шляхом цілеспрямованого формування інтересу до педагогічної діяльності у майбутніх вчителів музики, що є одним із варіантів професійного та розуміється вченими як вибіркова спрямованість особистості на педагогічну діяльність і ставлення до неї як до цінності.

Дослідження, присвячені формуванню у майбутніх вчителів різних спеціальностей інтересу до педагогічної діяльності вже мали місце. Так, Кацова Л.І. досліджувала особливості формування цієї важливої якості у майбутніх вчителів в процесі педагогічної практики [1]. У багатьох працях вчених були розроблені авторські методики формування тих чи інших компонентів інтересу до педагогічної діяльності, зокрема, при підготовці вчителів музики. Так, Ханаєвою В.Є. була презентована методика формування навичок словесної характеристики музичного образу [3], а Черниш М.П. досліджував особливості формування виконавських умінь у майбутніх вчителів музики [4]. Серед найпоширеніших методів, що застосовуються для формування тих чи інших компонентів професійного інтересу взагалі та інтересу до педагогічної діяльності зокрема можна виокремити такі як виконавський показ, бесіда, рольові ігри, пошукові методи. Та попри увагу дослідників до цієї наукової проблеми на сьогоднішній день відсутня цілісна методика формування інтересу до педагогічної діяльності у майбутніх вчителів музики, зокрема в процесі музично-інструментальної підготовки.

Метою даної статті є виклад основних позицій розробленої методики формування інтересу до педагогічної діяльності майбутніх вчителів музики в процесі музично-інструментальної підготовки.

Розроблена нами методика формування інтересу до педагогічної діяльності включає у себе 4 етапи, 1-й з яких – *мотиваційно-організаційний*. Метою першого етапу є активізація мотиваційної сфери особистості та її вольових зусиль задля досягнення успішності у навчальній діяльності. Завданнями мотиваційно-організаційного етапу методики є: 1) сформувати у студентів позитивне відношення до обраної професії; 2) стимулювати майбутніх вчителів музики на досягнення якомога вищих результатів навчальної діяльності; 3) розвинути здатність

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи

студентів до подолання труднощів і перешкод у процесі набуття професійних знань і умінь.

Аби сформувати у студентів позитивне відношення до професії вчителя музики варто використати такі методи як “навіювання громадської думки” та “педагогічна вимога”. Педагогічна вимога до студентів перш за все має бути зрозумілою і посилюючою. Використання даного методу необхідно здійснювати задля того, аби продукувати педагогічний вплив на свідомість майбутніх вчителів музики з метою спонукання їх до позитивного відношення до обраної професії. Донесенням суті педагогічної вимоги – бути позитивно налаштованим до здійснення музично-педагогічної діяльності – до майбутніх вчителів музики можуть займатися викладачі ОМІ протягом одного навчального семестру. Дана педагогічна вимога буде активізувати їхні вольові якості, перебудовуючи мотиваційну і почуттєву сфери навчальної, а відтак і подальшої професійної діяльності та сприятиме формуванню позитивного відношення до неї. Зміст вимоги має бути сформульований таким чином, аби переконати майбутніх вчителів музики у необхідності позитивного відношення до своєї професії. Аргументацією висування педагогічної вимоги може бути така: студент, що прагне отримати вищу музично-педагогічну освіту, має бути позитивно налаштованим щодо своїх вихованців, а негативне відношення до професії, безпосередньо пов'язаної з дітьми, буде мати відповідні наслідки і у питанні ставлення до самих дітей, що є неприпустимим; таким чином, позитивне відношення до професії вчителя музики з боку студентів є професійною необхідністю. Викладачі ОМІ мають роз'яснювати сутність вимоги, переконуючи майбутніх вчителів музики у необхідності її виконання.

Задля більшої результативності проведення 1-го етапу методики для вирішення 1-го завдання можна також застосувати метод, що у науковій літературі дістав назву “навіювання громадської думки”.

Професійна діяльність вчителя музики є суспільно значущою, тобто такою, що безпосередньо впливає на функціонування всього суспільства. У зв'язку з цим в самому суспільстві стосовно професії вчителя музики побутує певна думка, яку також називають громадською думкою, на основі якої, зокрема, до представників цієї спеціальності висуваються певні вимоги. Саме тому для формування у майбутніх вчителів музики позитивного відношення до обраної професії варто також використати метод навіювання громадської музичної думки, що розуміється як погляди та судження викладачів, колег, товаришів та інших людей з приводу практичної музично-творчої діяльності студента, що позитивно або негативно впливають на процес формування його музично-практичного досвіду. Тому метод навіювання громадської музичної думки ми радимо використовувати у процесі бесід з майбутніми вчителями музики, що значною мірою буде впливати на формування у них позитивного відношення до обраної професії.

Друге завдання – стимулювати майбутніх вчителів музики на досягнення якомога вищих результатів навчальної діяльності можна

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи

вирішити шляхом створення ситуацій успіху студентів у ній, адже успіх у навчанні є могутнім стимулом не лише для подальшої праці, а й безпосередньо до виникнення інтересу до обраної професійної діяльності. Створення ситуації успіху виступатиме поштовхом для досягнення студентом якомога вищих результатів у навчанні та сприятиме збільшенню його продуктивності. Усвідомлення студентами власного успіху у навчанні виникає як наслідок досягнень у значущій для них діяльності – здобуття вищої музично-педагогічної освіти. Створювані ситуації успіху будуть спонукати студентів до більш результативної діяльності саме на тлі отримання ними вищої музично-педагогічної освіти. Отже, створення викладачем ОМІ ситуацій успіху для майбутніх вчителів музики в процесі індивідуальних занять з фортепіано слугуватиме потужним стимулом для досягнення студентами якомога вищих результатів навчальної діяльності.

Задля того, аби розвинути у студентів здатність до подолання труднощів і перешкод в процесі набуття професійних знань і умінь, що є останнім завданням 1-го етапу методики, ми радимо застосувати один з методів мистецького навчання залежно від завдань розвитку особистісних художніх властивостей студентів згідно з класифікацією, запропонованою Падалкою Г.М., а саме регуляцію вольових зусиль [2]. Вольові зусилля потребують певного напруження, концентрації уваги, а отже мають безпосередньо коригуватися викладачем. Важливим елементом вирішення проблеми подолання труднощів і перешкод, що постають перед студентами у процесі музично-інструментальної підготовки може стати постановка викладачами ОМІ чіткої мети, наприклад: студент, що має суттєві прогалини у засвоєнні професійних знань та умінь з курсу “ОМІ (фортепіано)” на певному етапі навчання не зможе в подальшому виконати вимоги навчального плану, а, отже, має за вказівкою викладача здійснювати систематичні вправлення з використанням активізації вольових зусиль. Її детальне обговорення має стати невід’ємним атрибутом застосування методу регуляції вольових зусиль у процесі музично-інструментальної підготовки.

Характер можливих труднощів та ускладнень у процесі опрацювання навчального матеріалу з курсу “ОМІ (фортепіано)” є індивідуальним для кожного студента, і в той же час помилки та недоліки у роботі за інструментом є досить типовими для більшості майбутніх вчителів музики. Здебільшого студенти відчують проблеми з відчуттям цілого у творі, недоопрацюють педагогічний репертуар. Саме на подолання означених перешкод і має бути спрямована регуляція вольових зусиль студентів. Як наслідок, майбутні вчителі музики будуть більше уваги приділяти викоріненню неправильних навичок гри на інструменті, цілісному осягненню творів, а отже їх здатність до подолання труднощів та перешкод стане більш розвиненою.

Отже, проведення 1-го етапу методики сприятиме тому, аби студенти більш позитивно відносились до своєї професії та слугуватиме потужним стимулом для досягнення ними якомога вищих результатів навчальної діяльності. Використовуючи регуляцію вольових зусиль

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи

майбутніх вчителів музики можна домогтися того, щоб останні стали більше уваги стали приділяти викоріненню неправильних навичок гри на інструменті та роботі над педагогічним репертуаром, що дозволить розвинути їх здатність до подолання труднощів та перешкод.

Метою другого – *інформаційно-когнітивного* етапу було підштовхнути студентів до розуміння значущості засвоєння навчальних дисциплін як спеціально-музичного, так і загальнопедагогічного блоку. Завданнями даного етапу методики були визначені: 1) роз'яснити майбутнім вчителям музики принципову значущість їх обізнаності у галузі педагогіки та вікової психології; 2) усіляко сприяти набуттю студентами значного обсягу музично-теоретичних та музично-історичних знань; 3) продемонструвати важливість практичного застосування знань з курсу “Методика музичного виховання школярів”.

Задля того, аби роз'яснити майбутнім вчителям музики принципову значущість їх обізнаності у галузі педагогіки та вікової психології, ми радимо провести з ними обговорення цієї педагогічної проблеми, орієнтовною темою якого може слугувати така: “Загальнопедагогічні знання для вчителя-музиканта: застарілий підхід чи професійна необхідність?”. В процесі обговорення незгодним з важливістю засвоєння даної групи знань можна запропонувати описати навчально-виховний процес на уроці музики з умовою – вчитель не має уявлення ані про вікові особливості дітей, ані про методи та принципи навчання. Також варто нагадати присутнім про те, що їхня професійна підготовка у вищому педагогічному навчальному закладі побудована таким чином, аби забезпечити набуття студентами всього комплексу загальнопедагогічних та спеціально-музичних знань, умінь і навичок задля здійснення ними саме музично-педагогічної діяльності.

Набуття студентами значного обсягу музично-теоретичних та музично-історичних знань є необхідною запорукою їх професійного становлення, тому вирішення наступного, 2-го завдання даного етапу має на меті сприяння їм у цьому процесі. Ми радимо запропонувати студентам підготувати анотації обсягом 4-5 сторінок друкованого тексту на будь-який музичний твір за такою схемою:

- 1) короткі біографічні відомості про композитора;
- 2) музично-історичний аналіз епохи створення твору;
- 3) музично-теоретичний аналіз твору, що має включати у себе характеристику стилю, жанру твору, характеристику форми та використаних засобів музичної виразності.

Схема написання анотацій побудована таким чином, щоб майбутні вчителі музики мали не лише застосувати вже наявні у них знання, а й зайнятися пошуковою діяльністю. Таким чином, підготовка анотацій сприятиме набуттю студентами значного обсягу музично-теоретичних та музично-історичних знань.

Останнє завдання 2-го етапу – продемонструвати важливість практичного застосування знань з курсу “Методика музичного виховання школярів”. Для його вирішення доцільно використати метод групової

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи

дискусії, що представляє собою публічну суперечку, метою якої є аналіз та зіставлення різних поглядів задля знаходження істини. Орієнтовною темою групової дискусії може бути така: “Практичне застосування вчителем музики методичних знань”. В процесі дискусії видається можливим порушення питань, що стосуються застосування студентами в процесі проходження педагогічної практики знань, отриманих у рамках засвоєння навчальної дисципліни “Методика музичного виховання школярів”:

1) питання стосовно застосування студентами на практиці спеціальних взагалі і методичних зокрема знань;

2) питання стосовно використання практикантами дитячого педагогічного репертуару з називанням конкретних творів;

3) питання щодо практичної значущості отриманих майбутніми вчителями музики знань з курсу “Методика музичного виховання школярів”.

У процесі групової дискусії необхідно створити всі умови задля того, аби кожен студент мав змогу розповісти про власний досвід застосування методичних знань у процесі проведення уроків музики у школі. Таким чином, студенти зможуть самостійно усвідомити, наскільки важливими виявилися для успішного проходження ними виробничої практики як теоретичні знання з курсу “Методика музичного виховання школярів”, так і дитячий педагогічний репертуар, що був опрацьований ними у рамках засвоєння цієї навчальної дисципліни.

Отже, здійснення 2-го етапу методики дозволить роз'яснити студентам принципову значущість їх обізнаності у галузі педагогіки та вікової психології та сприятиме набуттю ними значного обсягу музично-теоретичних та музично-історичних знань. Продемонструвати студентам важливість практичного застосування методичних знань можна завдяки використанню методу групової дискусії.

3-й етап – *фахово-адаптаційний* – має на меті створення сприятливого психологічного клімату у процесі музично-інструментальної підготовки та формування ставлення студентів до обраної професії як до цінності. Його завдання: 1) переконати майбутніх вчителів музики у необхідності позитивного ставлення до дітей; 2) заохотити студентів до яскравого вияву емоцій від спілкування з музичним мистецтвом; 3) сформуванню умінь майбутніх вчителів музики оцінити перебіг та результат музично-педагогічної діяльності; 4) професіоналізувати навички вербальної та виконавської інтерпретації.

Задля того, аби переконати майбутніх вчителів музики у необхідності позитивного ставлення до дітей, варто провести з ними лекцію, орієнтовною темою якої може слугувати така: “Позитивне ставлення вчителя до дітей як необхідна умова заохочення вихованців до навчання”. Головною метою лекції має бути намагання переконати студентів у тому, що їхнє ставлення до дітей безпосередньо впливає на успішність засвоєння школярами навчального матеріалу з предмету “Музика”. Варто розповісти майбутнім вчителям музики про те, що з перших днів навчання у школі майже всі діти намагаються сумлінно

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи

ставитись до навчання. Майже у кожній дитині у цей час виникає певне уявлення про ідеального учня, що відіграє важливе значення у формуванні певного ставлення учнів до навчання. Однак, через деякий час відношення окремих дітей до школи змінюється не на краще через те, що негативне ставлення деяких вчителів до них викликає у останніх несвідоме розчарування стосовно нового етапу у їхньому житті – навчання у школі. Якщо вчитель музики систематично буде сварити учнів, постійно підкреслювати їхні недоліки, він повністю знівелює величезні можливості виховного впливу музичного мистецтва на підростаюче покоління. Наостанок варто порадити студентам спробувати подивитися на необхідність позитивного ставлення до школярів як на обов'язкову вимогу до кожного майбутнього вчителя.

Наступне завдання – заохотити студентів до яскравого вияву емоцій від спілкування з музичним мистецтвом. Виходячи з того, що музика є найемоційнішим видом мистецтва, вчитель-музикант має обов'язково випромінювати власні яскраві емоційні реакції на нього. Для вирішення цього завдання буде доцільним проведення виховного заходу зі студентами, метою якого має бути намагання викликати у них яскраві емоційні реакції на музику. Попередньо перед студентами треба поставити завдання: підготувати 1 твір з програми шкільного предмету “Музика” для будь-якого класу для співів. На виховній годині в той час, як один студент буде виконувати твір, інший має всіма можливими засобами (окрім словесних пояснень) віддзеркалювати події, що оспівуються у творі. Виконання поставленого завдання вимагатиме від студентів яскравої емоційної передачі змісту почутого. Таким чином, задіяні у проведенні виховного заходу майбутні вчителі музики матимуть чудову можливість продемонструвати власні емоційні переживання від спілкування з музикою.

Задля того, аби сформувати у майбутніх вчителів музики уміння оцінити перебіг та результат музично-педагогічної діяльності варто застосувати методику, запропоновану Чернишом М.П. [4], суть якої полягає у тому, що на початку семестру треба ознайомити студентів з навчальними планами з профільних дисциплін. Надалі студенти мають щомісяця перевіряти звітну документацію та зіставляти ці дані з планами на поточний семестр. Аналогічну роботу вони мають проводити в процесі проходження педагогічної практики. Дуже важливим у вирішенні цього завдання є те, що студенти матимуть змогу відстежувати виконання навчальних планів у якості безпосередніх учасників навчально-виховного процесу, за перебігом якого вони спостерігатимуть, причому і у якості об'єктів педагогічного впливу (у вузі), і у якості суб'єктів його здійснення (у школі). Особливу увагу майбутніх вчителів музики варто звертати на успішність. Таким чином, студенти зможуть вдосконалити свої уміння оцінки перебігу та результатів навчально-виховного процесу.

Четверте завдання фахово-адаптаційного етапу – професіоналізувати навички вербальної та виконавської інтерпретації – може бути вирішене за рахунок застосування методики формування навичок словесної характеристики музичного образу, розробленої

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи

Ханаєвою В.Є. [3]. Студентів необхідно залучити до підготовки, виконання та подальшого аналізу музичних творів у двох аспектах – виконавському та педагогічному. У процесі колективних занять студенти, можливо, відчуватимуть певні труднощі, пов'язані як з невмінням виконати музичний твір з урахуванням спеціальної інтерпретації, так і недостатньо розвиненим словниковим запасом. Однак, після детального колективного аналізу майбутні вчителі музики будуть значно впевненіше і конкретніше висловлювати свої думки, зможуть більш вдало виконати підготовлений музичний твір.

Отже, проведення 3-го етапу методики дозволить переконати майбутніх вчителів музики у необхідності позитивного ставлення до дітей та заохотити їх до яскравого вияву емоцій від спілкування з музичним мистецтвом. Залучення студентів до оцінювання успішності здійснення навчально-виховного процесу дозволить їм вдосконалити свої уміння оцінки його перебігу та результатів, а застосування методики формування навичок словесної характеристики музичного образу – професіоналізувати навички вербальної та виконавської інтерпретації.

Проведення 4-го – *творчо-діяльнісного* етапу має на меті навчити студентів здійснювати музично-педагогічну діяльність не на репродуктивному, а на творчому рівні. Завданнями цього етапу є такі: 1) зорієнтувати студентів на застосування музично-виконавських умінь, здобутих у рамках вивчення курсу “ОМІ (фортепіано)”, не лише для виконання державної програми, а й дитячого педагогічного репертуару; 2) активізувати прояви творчості студентів; 3) сформуувати комунікативні уміння майбутніх вчителів музики.

Аби зорієнтувати студентів на застосування музично-виконавських умінь, здобутих у рамках вивчення курсу “ОМІ (фортепіано)” на виконання не лише державної програми, а й дитячого педагогічного репертуару, доцільно залучити їх до зіставлення програми з курсу “ОМІ (фортепіано)” та програми з шкільного предмету “Музика”. Особливу увагу майбутніх вчителів музики варто звертати на те, що твори дитячого педагогічного репертуару стануть їм у нагоді як під час проходження виробничої практики, так і в процесі здійснення музично-педагогічної діяльності у школі. Відповідно, практичне застосування музично-виконавських умінь, якими вони оволодівають у рамках вивчення курсу “ОМІ (фортепіано)”, буде необхідним також і при виконанні творів шкільного репертуару.

Другим завданням даного етапу є активізація проявів творчості майбутніх вчителів музики. Виходячи з того, що для активізації творчого потенціалу особистості необхідно перш за все розвинути її творче мислення, студентів доцільно залучити до проведення тематичних лекцій-концертів за заданими напрямками мистецтва за принципом “стильовий напрям (загальна характеристика) – мистецтво цього напрямку – музичне мистецтво цього напрямку”. Кожний студент має надати вичерпну інформацію з обраного стильового напрямку, продемонструвати якомога більше зразків мистецьких творів і, надаючи характеристику музичному мистецтву того чи іншого напрямку, виконати хоча б один твір на

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи

інструменті. Проведення таких лекцій-концертів дозволить значно розширити не лише знання студентів з поданого матеріалу, а й стимулювати їхню пошукову діяльність, а в результаті й активізувати прояви їхньої творчості.

Задля вирішення 3-го завдання останнього етапу методики варто використати метод бесіди, темою якої може слугувати така: “Проблема педагогічного спілкування у професійній діяльності вчителя музики”. Метою проведення бесіди є акцентування уваги майбутніх вчителів музики на величезних можливостях даного типу взаємодії на уроці музики у школі. У процесі здійснення бесіди необхідно поцікавитися у студентів, чи обізнані вони з приводу значення поняття “комунікативність” і наскільки воно може бути пов’язане з музично-педагогічною діяльністю. Аби домогтися від студентів науково обґрунтованих відповідей, їм необхідно чітко роз’яснити сутність понять “комунікативність”, “спілкування” та “педагогічне спілкування” та підвести до усвідомлення принципової значущості оволодіння комунікативними вміннями, без наявності яких побудувати конструктивний, творчий діалог навчально-виховного процесу буде практично неможливо.

Таким чином, здійснення останнього – творчо-діяльнісного етапу методики дозволить домогтися того, аби студенти стали значно більше уваги приділяти вивченню і якісному виконанню дитячого педагогічного репертуару, стали творчо підходити до процесу підготовки та проведення уроків музики та позакласних заходів у школі, а також сприятиме формуванню у них комунікативних умінь.

Отже, розроблена нами методика формування інтересу до педагогічної діяльності майбутніх вчителів музики в процесі музично-інструментальної підготовки включає у себе 4 етапи. Проведення 1-го – *мотиваційно-організаційного* етапу дозволить студентам: 1) усвідомити значущість висуваної до них педагогічної вимоги, більш позитивно відноситись до своєї професії; 2) досягти якомога вищих результатів навчальної діяльності; 3) бути більш сконцентрованими на заняттях з фортепіано, більше уваги приділяти викоріненню неправильних навичок гри на інструменті, цілісному осягненню творів та роботі над педагогічним репертуаром, що дозволить розвинути їх здатність до подолання труднощів та перешкод. Проведення 2-го – *інформаційно-когнітивного* етапу дозволить: 1) підштовхнути студентів до розуміння значущості засвоєння ними навчальних дисциплін як спеціально-музичного, так і загальнопедагогічного блоку та роз’яснити їм принципову значущість власної обізнаності у галузі педагогіки та вікової психології; 2) посприяти студентам-музикантам у набутті ними значного обсягу музично-теоретичних та музично-історичних знань; 3) продемонструвати студентам важливість практичного застосування методичних знань. Проведення 3-го – *фахово-адаптаційного* етапу дозволить: 1) переконати майбутніх вчителів музики у необхідності позитивного ставлення до дітей та створення сприятливого психологічного клімату у процесі здійснення ними музично-педагогічної діяльності; 2) заохотити студентів до яскравого вияву

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи

емоцій від спілкування з музичним мистецтвом; 3) вдосконалити студентам свої вміння оцінки перебігу та результатів навчально-виховного процесу; 4) професіоналізувати навички вербальної та виконавської інтерпретації майбутніх вчителів музики. Проведення 4-го – *творчо-діяльнісного* етапу дозволить: 1) домогтися того, аби студенти стали значно більше уваги приділяти вивченню і якісному виконанню дитячого педагогічного репертуару; 2) домогтися того, аби студенти стали творчо підходити до процесу підготовки та проведення уроків музики та позакласних заходів у школі; 3) сформувати у майбутніх вчителів музики комунікативні вміння.

Перспективи подальших розвідок в аналізованому напрямі. Дослідження, присвячені процесу формування інтересу до педагогічної діяльності у майбутніх вчителів музики ще не набули достатньо повної наукової розробки, як, наприклад, інтересу до музичного мистецтва. Серед методів, які, на нашу думку, можна було б певним чином інтерпретувати й застосувати у майбутніх методичних розробках з формування інтересу до педагогічної діяльності (зокрема і в процесі музично-інструментальної підготовки) варто виокремити виконавський показ, прослуховування, пояснення, розповідь, диспут, а також проблемно-пошукові методи, методи розвиваючого навчання, рольові ігри. Також не можна забувати про можливості застосування інших форм навчання (крім власне індивідуальних занять з ОМІ) задля формування інтересу до педагогічної діяльності, зокрема групових.

Література

1. Кацова Л.І. Формування професійного інтересу у майбутніх учителів у процесі педагогічної практики : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 “Теорія та методика професійної освіти” / Кацова Лариса Іванівна ; Харківський національний пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Х., 2005. – 20 с.
2. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін): навч. посібник / Г.М. Падалка. – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.
3. Ханаева В.Е. Формирование профессионально-педагогической направленности исполнителей в музыкальном вузе : автореф. дисс. на соиск. уч. степени канд. искусствоведения : спец. 13.00.02 “Методика преподавания”, 17.00.02 “Музыкальное искусство” / В.Е. Ханаева ; Ленинградская Орден Ленина государственная консерватория имени Н.А. Римского-Корсакова. – Л., 1985. – 19 с.
4. Черныш М.П. Педагогическая направленность процесса управления специальной подготовкой учителей музыки : автореф. дисс. на соиск. уч. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 – “Теория и история педагогики” / Черныш Михаил Петрович ; Киевский государственный педагогический институт имени А.М. Горького. – К., 1980. – 19 с.

Роман Прокопенко

Методика формирования интереса к педагогической деятельности будущих учителей музыки в процессе музыкально-инструментальной подготовки

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи

Анотація. В статті автор излагає основні позиції розробленої методики формування важливішого якості особистості майбутніх учителів музики – інтереса к педагогічній діяльності, примененіє котрої передполагається в процесі музикально-інструментальної підготовки.

Ключевые слова: *інтерес, педагогічна діяльність, музикально-інструментальна підготовка.*

Roman Prokopenko

The methods of formation of interest to the future music teachers' teaching activity in the process of music-instrumental training

Summary. *The author outlines the basic positions of the developed methods of forming the most important personal quality of the future music teachers – the interest in teaching activity, use of which is expected in the process of music-instrumental training.*

Keywords: *interest, educational activities, music-instrumental training.*

УДК 37: 81.42:159.923

**Олена Семенов,
м. Київ**

ІНДИВІДУАЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ У ПРОЕКЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО ДИСКУРСУ

Акцент на пізнавальну діяльність суб'єкта навчання, розвивальні способи організації навчально-виховного процесу, діяльнісне спрямування професійної освіти – ці тенденції ХХІ століття заактуалізували увагу вчених до дослідження таких характеристик вищої школи, як "процес становлення і розвитку особистості, засіб самовираження, самоствердження, самозахисту й адаптації на ринку праці" [6, с. 14-16]. Вимоги сьогодення стимулюють у межах навчальних дисциплін психолого-педагогічного циклу "занурюватися" не лише у внутрішній світ учня чи студента, а й більш глибоко вивчати, власне, самого вчителя / викладача, його самотність, самоцінність, суб'єктивний досвід тощо.

Однак міністерська вимога скоротити години аудиторного навчального навантаження приводить до ущільнення значного обсягу навчального матеріалу. Щоб не втратити традиції класичної університетської освіти з акцентом насамперед на глибоких фундаментальних знаннях про людину як об'єкт життя, діяльності, професії, що слугують основою для навчання впродовж життя, важливо чітко визначити місце і роль самоосвітньої роботи студентів. Звичайно, для її ефективного організації необхідний бібліотечний фонд, однак насамперед важливо шляхом коректно використаної системи дидактичних